

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudkyň Mgr. Miroslavy Kašpírkové a JUDr. Aleny Hocké v právní věci **navrhovatelů 1) JUDr. R.N., Ph.D., bytem ..., 2) Přípravného výboru pro účely místního referenda ve statutárním městě Karlovy Vary, jednajícího zmocněncem Ing. O.Ř., bytem ..., proti odpůrci statutárnímu městu Karlovy Vary, se sídlem Karlovy Vary, Moskevská 2035/21, o návrzích na vyslovení neplatnosti hlasování v místním referendu konaném v Karlových Varech dne 12. 1. a 13. 1. 2018,**

t a k t o:

- I. Návrhy se zamítají.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

I.

Vymezení věci

Navrhovatel č. 1) se návrhem ze dne 17. 1. 2018 domáhal vyslovení neplatnosti hlasování v místním referendu konaném v Karlových Varech dne 12. 1. a 13. 1. 2018, návrh byl zaevidován pod sp. zn. 57A 8/2018. Dne 23. 1. 2018 byl soudu doručen návrh navrhovatele č. 2), jímž bylo navrhováno vyslovení neplatnosti téhož referenda. Daný návrh byl zaevidován pod sp. zn. 30A 20/2018 Jelikož oba návrhy zpochybňují platnost hlasování ve stejném referendu, námítky v nich uplatněné spolu úzce souvisí a částečně se obsahově zcela shodují po skutkové stránce, usnesením soudu ze dne 1. 2. 2018, č. j. 30A 20/2018 - 34, byl návrh vedený pod sp. zn. 30A 20/2018 spojen ke společnému projednání s návrhem vedeným pod sp. zn. 57A 8/2018 s tím, že žaloby budou nadále vedeny pod sp. zn. 57A 8/2018.

II.

Návrh navrhovatele č. 1

Navrhovatel č. 1 předeslal, že návrh podává předně z morálně právního hlediska, kdy důvodem pro neplatnost referenda je 294 hlasů, které chyběly pro splnění kvora platnosti 35% účastenství. Z 12922 odevzdaných hlasů, hlasovalo pro otázku „ano“ 9564 občanů, tedy 74%. V době, která je sociologicky nazývána dobou „tekutou“, tedy dobou, kdy nejsou jasné kontury právních a sociálních norem, ať již v rovině normativní či morální, je nutné 74% občansky ocenit. V současné době z celkových výsledků všech veřejných voleb v České republice je patrné, že volič přestává své volbě přikládat důležitost a své volební právo neuplatňuje, v té míře, jak otcové v 17. století předpokládali, když prosazovali všeobecné volební právo. Navrhovatel má za to, že je potřeba vyjasnit povinnosti obce, pokud se v obci

koná místní referendum. Navrhovatel se cítí poškozen na svých právech. Návrh podává předně jako patriot Karlových Varů, když ctí 74% obyvatelstva, kteří hojně hlasovali v místním referendu / více než volba např. do Senátu ČR/, což je počet nezvykle vysoký a je potřeba odstranit jakoukoliv pochybnost ve věci voleb. Karlovy Vary jsou město částečně společensky prázdné. Chybí zde jasná sounáležitost, sepětí s městem. Obyvatelé nemají často kořeny a nemají vzpomínky na minulost. To je způsobeno násilným odchodem německy mluvícího obyvatelstva po roce 1945, kdy v K. Varech zůstalo jen několik procent původních obyvatel. Dnešní obyvatelé trpí skutečností, že vlny odchodu se opakovaly, zvláště pak v roce 1968 a 1989, až do dnes. K. Vary nemají přes mnohé deklarace veřejnou vysokou školu, kde by studovali stovky a tisíce studentů, tedy nemají podhoubí pro vnitřní intelektuální růst, a mladí lidé, kteří jsou intelektem nadáni, často v K. Varech nezůstávají. Proto je potřeba občanské vypětí reprezentované referendem maximálně ctít a podporovat. Navrhovatel má za to, že odpůrce nesplnil své povinnosti. Ať již úmyslně či z nevědomosti. Proto je podáván tento návrh, aby obecné soudy, a následně i Ústavní soud České republiky, určily povinnosti obce při konání referenda. Navrhovatel si nejvíce cení té skutečnosti, že občané města K. Vary aktivovali své srdce a zajímají se přímo o bytí a střed města K. Vary. Tato politická aktivace je vysoce cenná. Proto pro bono činí tento návrh. Byť otec navrhovatele se účastnil aktivně ve prospěch referenda, navrhovatel svého otce, pro znění otázky, plně nepodporoval. To uvádí pro odpůrce. Tento návrh je návrhem jen navrhovatele, a ne jakékoliv jiné skupiny obyvatel, byť má za úkol podporovat a bránit obyvatele města K. Vary.

Navrhovatel č. 1 svůj návrh vnímá ve dvou rovinách: 1) Odpůrce nekonal, jak konat měl. 2) Odpůrce bránil referendu.

Ad 1) Navrhovatel vychází z těchto informací: V seznamech oprávněných osob bylo zapsáno celkem: 37.761 obyvatel. Podmínkou pro platnost referenda je hlasování 35% všech voličů, tedy 13.216. V referendu samém hlasovalo 12.922 občanů. Tedy pro platnost chybělo 294 voličů. Důležitý argument je ta skutečnost, že referendum se konalo souběžně s I. kolem voleb prezidenta České republiky, kterého se v K. Varech účastnilo 57,59% obyvatel. Tedy o více jak 9.000 osob než hlasování v referendu. Návrhu ve věci samé již předcházelo soudní řízení o vyhlášení místního referenda u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 57 A 101/2017. Z něho je zřejmé, že odpůrce odmítal místní referendum vyhlásit. Sám navrhovatel má své velké výhrady k položení otázky. Je však nutné respektovat vůli občanů města K. Vary, pokud petiční archy takto podepsaly. V demokracii si nelze vybírat, že některé jednání je legální a jiné není. Pokud jednání splňuje podmínky zákona je vždy legální, lze oponovat morální legitimitou. V tom spočívá demokracie. Navrhovatel vychází předně z Ústavy ČR a z Listiny základních práv a svobod. Dle čl. 100 Ústavy: „Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu.“ Tedy občan je suverén, který tvoří samosprávný celek. Obec není entitou žijící ze své podstaty, ale ta je plně vázána na vůli a existenci občana. Pokud občan, na základě platného zákona, projeví svoji vůli, což je např. podpis archu na vypsání místního referenda, pak obec je tímto aktem vázána. Politická reprezentace nemá právo, ani legální, ale legitimní, jít proti této vůli. Vůli může jen korigovat, k naplnění či nenaplnění vůle. Komentář k čl. 100 praví: Byť je tedy územní samospráva primárně definována teritoriálně, jejími nositeli jsou přirozeně fyzické osoby, a to v daném případě občané, vytvářející na daném území určité společenství. Evropská charta místní samosprávy: místní společenství jsou jedním z hlavních základů jakéhokoli demokratického

zřízení, právo občanů podílet se na chodu věcí veřejných je jednou z demokratických zásad, přičemž toto právo lze nejpříměji vykonávat na místní úrovni. Existence skutečně odpovědných místních společenství může vést ke správě, která je jak účinná, tak občanu blízká, ochrana a posilování místní samosprávy v různých evropských zemích je důležitým příspěvkem k budování demokracie a decentralizace moci. To vše vyžaduje, aby existovala místní společenství vybavená demokraticky vytvořenými rozhodovacími sbory a mající vysokou míru autonomie, pokud jde o jejich odpovědnost a způsoby a prostředky její realizace, i zdroje potřebné k tomu, aby této odpovědnosti dostála (viz preambule Charty). Charta rovněž přichází s vlastní definicí samosprávy: „samospráva označuje právo a schopnost místních společenství v mezích daných zákonem na svou odpovědnost a v zájmu místního obyvatelstva upravovat a spravovat podstatnou část věcí veřejných. Toto právo vykonávají rady nebo shromáždění, které jsou složeny z členů svobodně zvolených tajným hlasováním na základě přímého, rovného a všeobecného volebního práva a které mohou mít výkonné orgány, jež jim jsou odpovědné.“ Ostatně, že samospráva je souhrnem dílčích kolektivních práv, připustil též Ústavní soud v nálezu Pl. ÚS 34/02. V daném případě jde však o skutečně práva příslušející nikoliv jednotlivci, ale kolektivu (skupině), reprezentovaném k tomu zákonem stanovenými orgány. Označení "kolektivní práva" tak vlastně vyjadřuje pouze kolektivní determinaci výkonu jinak individuálních práv. Pokud ovšem máme na mysli skutečně práva náležející kolektivům, jedná se o práva společenství, práva solidarity. K otázce, zda i přípravný výbor může být nositelem, resp. reprezentantem práva na samosprávu, byl Ústavní soud nejbližší v řízení ve věci IV. ÚS 1403/09, v němž se zabýval splněním podmínek pro vypsání referenda o oddělení části obce. Komentované ustanovení hovoří o občanech. Je otázkou, zda tím Ústava rozumí státní příslušníky ČR nebo zda je tento pojem třeba vykládat jinak, širěji, a to s ohledem na závazky, které přijala Česká republika vstupem do EU. Článek 22 SFEU, stejně jako čl. 40 Listiny práv EU, totiž vyžadují, aby kterémukoliv občanu EU bylo garantováno aktivní a pasivní volební právo v komunálních volbách v obci, v níž má bydliště, a to za stejných podmínek, jako je toto právo realizováno vlastními státními příslušníky. Na tento závazek sice reaguje § 17 obecního zřízení, avšak nikoliv tak, že by cizí státní příslušníci s trvalým pobytem na území obce byli považováni za občany obce, ale pouze v tom směru, že se jim přiznávají stejná oprávnění, jaká zákon garantuje českým občanům, resp. občanům obce. Pokud se takovým osobám přiznávají všechna práva jako občanům obce, není důvodu je nepovažovat přímo za občany obce.

Z výše uvedeného navrhovatel dovozuje, že byly porušeny výše popsána práva, která blíže rozvádí a popisuje takto: To vše vyžaduje, aby existovala místní společenství vybavená demokraticky vytvořenými rozhodovacími sbory a mající vysokou míru autonomie, pokud jde o jejich odpovědnost a způsoby a prostředky její realizace, i zdroje potřebné k tomu, aby této odpovědnosti dostála. Navrhovatel dovozuje, že odpůrce nedostatečně aktivně propagoval skutečnost, že je vypsáno místní referendum. Navrhovatel nepožaduje po odpůrci, aby nabádal občany, jak mají volit, to je totiž ze samé podstaty vyloučené; ale měl své zdroje směřovat k tomu, aby občané vnímali, že se referendum koná a občan má hlasovat. To však jakkoliv odpůrce nečinil. Je totiž nutné podotknout, že referendum je vzepnutí politických amatérských sil, které nejsou uskupeny a zastřešeny finančně, ale spíše „srdcem“. To vede k nerovnému postavení, co se týče petitentů a jakéhokoli odpůrce (obce). Je totiž logické, že referendum se koná o otázce, se kterou politická reprezentace nesouhlasí. Politická reprezentace však je jen správcem majetku obce, ne vlastníkem. Je spíše „slouhou“ než bytím.

Při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR či obecních zastupitelů, strana, která uspěje (kvorum 3%) může počítat s příspěvkem na své další bytí. To petienti referenda nemohou. Proto navrhovatel má za, že obec je povinna aktivně konat tím, že bude o referendu aktivně referovat a bude své vlastní občany nabádat, aby přišli volit. Tedy ze zdrojů rozpočtu obce. Pokud obec má své webové stránky, popř. vydává své tiskoviny, má navrhovatel za to, že je povinna petičnímu výboru umožnit maximální, vyváženou, presentaci svých názorů. Pokud tak nečiní, pasivně brání konání výkonu vůle občanů.

Navrhovatel předkládá jako důkaz porušení tohoto práva, mj. neotevřenou obálku - informace pro voliče, pro jeho manželku. Sám obdržel stejnou. Navrhovatel obdržel hlasovací lístky pro volbu presidenta ČR v dostatečném předstihu. To způsobilo, že měl dost mentálního a časového prostoru volbu sám v sobě hodnotit a popřípadě ji konzultovat i blízkými osobami. Navrhovatel však nedostal žádný volební list pro referendum. Vzhledem k tomu, že sám soud I. stupně ve svém odůvodnění sp. zn. 57 A 101/2017 dospívá k názoru, že se postupuje dle rozsahu a znalostí průměrného jedince, pak konání odpůrce, které je jednoznačně proti referendu, mohlo vyvolat v průměrném občanovi pocit, že referendum je již zmařené (špatně položená otázka), nebude se konat (nedostal lístek ani jiné upozornění), je jinak divné, petiční výbor udává lživá fakta. Vyjádření odpůrce ke sp. zn. 57 A 101/2017 je toho dostatečným příkladem. Pokud tedy odpůrce nečinil nic pro to, aby jasně vyzval své občany k hlasování, pak narušil průběh konaného referenda, když jej mařil. Nelze totiž očekávat, že petienti budou mít finanční sílu k obeslání všech právoplatných voličů.

Článek 22 SFEU, stejně jako čl. 40 Listiny práv EU, totiž vyžadují, aby kterémukoliv občanu EU bylo garantováno aktivní a pasivní volební právo v komunálních volbách v obci, v níž má bydliště, a to za stejných podmínek, jako je toto právo realizováno vlastními státními příslušníky. Navrhovatel se domnívá, že odpůrce zasáhl do práv navrhovatele i ve výše uvedených ustanoveních. Dle statistiky ČSÚ z roku 2011, ze sčítání obyvatelstva, když lze přepokládat, že údaj z roku 2011 je dnes již navýšený, protože K. Vary jsou pro cizince atraktivní město k bydlení. Trvalý pobyt, tedy právo hlasovat i v referendu, má zde ruských občanů: 691, ukrajinských 461, vietnamských 381. To činí nezanedbatelná 3%, a více jak 1400 hlasů. Výše uvedené předpisy stanoví, že i cizinci mají právo se aktivně podílet na výkonu hlasovacího práva. Udělení trvalého pobytu nebylo vždy vázáno na složení jazykové zkoušky, tedy nelze premisovat, že každý cizí státní příslušník s trvalým pobytem v K. Varech plně rozumí nuancím českého jazyka či českému jazyku obecně. Lze dovodit, že odpůrce porušil výše uvedená práva i tím, když v cizím jazyce neobeslal tyto občany a obecně je neupozornil na konané referendum. Tedy nepropagoval konání místního referenda, byť k tomu měl zdroje.

Odpůrce by mohl argumentovat skutečností, že referendum bylo obecně medializováno v médiích. Takovému argumentu však nelze přesvědčit. Předně media Karlovarský deník a MF Dnes nemají ani 40% denní pokrytí obyvatelstva. Přesná statistika neexistuje. Pokud již bylo v médiích o referendu hovořeno ze strany odpůrce, pak vždy negativně ve smyslu špatně položené otázky, velkých nákladech, hrozbě ohrožení zdraví. Odpůrce nikdy v médiích nevyzval občany k hlasování. Nelze právní povinnosti, tedy výzvu ke konání referenda, přenášet na soukromá media. To bylo povinností odpůrce. Je to stejné, jako by Vláda ČR veřejně konstatovala, že voliči se nemají účastnit voleb. Čili odpůrce

vyzýval svým nekonáním občany K. Vary, aby nechodili k volbám. Smyslem volby je vždy maximální účast, kdy je povinností státní správy a samosprávy vychovávat občany k morální povinnosti jít hlasovat.

Ad 2) Navrhovatel vychází z výše uvedených statistik a dále z informací od odpůrce. Hlavní meritum návrhu spočívá ve skutečnosti, že odpůrce nepropagoval referendum tak, aby i průměrný občan věděl, že se koná platné referendum, když odpůrce po celou dobu referendum zpochybňoval a uváděl informace, které nelze ověřit. Dále však neupozorňoval na důležitý fakt, že jde zde o kvorum pro nutnost platnosti referenda. To je podstatná znalost, která je však většině obyvatel České republiky neznámá, když v jiných volbách tato premisa není. Odpůrce měl za povinnost tuto skutečnost jasně občanům města sdělit. Tím, že tak neučinil, způsobil neplatnost sám svoji /ne/aktivitou. Z níže uvedeného je totiž zřejmé, že obyvatelé měli zájem o hlasování. Kdyby věděli, že je zde kvorum, dá se usuzovat, že pokud šli volit prezidenta republiky, což je spíše reprezentativní výkon moci, hlasovali by i v referendu. Odpůrce, resp. primátor města uveřejnil, že rozpočet na výstavbu je cca 1,2 mld. korun. Je otázka, zdali takovéto tvrzení může vyjádřit veřejně, resp. jako primátor města. Částka 1,2 mld. korun je totiž značná. Krajský soud v Plzni ve svém rozhodnutí 57 A 101/2017 odkazuje na nálezy Ústavního soudu ČR. Ten hovoří o skutečnosti, že odpůrce by se neměl k problematice vyjadřovat. Pokud tak činí primátor, i kdyby jako fyzická osoba nestatutární, pak takový výrok musí být brán jako výraz pravdivý, protože primátor požívá vždy vysoké důstojnosti a respektu. Sám odpůrce si primátora Ing. Kulhánka velmi váží. Může být položena otázka, zdali jde o výrok fyzické osoby nestatutární, či představitele města. Navrhovatel se přikládání k testu, který je činěn u ochrany osobnosti u politiků ve vztahu ke svobodě projevu a ochraně osobnosti. Tento test konstatuje, že politická osoba je vždy více exponována a méně chráněna, protože se politikus spiritus předpokládá. Tedy většina jednání je politického rázu. Dle navrhovatele je povinností odpůrce, aby odpůrce prokázal, že stavba bude stát 1,2 mld. korun, a to věrohodným způsobem (znalecký posudek) před konáním referenda. Jinak sumu 3x vyšší, než udává petiční výbor, nesmí sdělovat. Sdělení takové sumy, která je více, jak roční rozpočet města samotného, musí nutně v každém průměrném občanovi vyvolat dojem, že referendum je nesprávné, protože by značně zatížilo rozpočet města. 21. I další vyjádření primátora může nést rysy ovlivnění volby: „Zároveň by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti lidí a majetku města, k haváriím techniky, potřebné k jímání termálních pramenů, a tím i rizika paralyzování využití léčivých zdrojů, včetně poskytování lázeňských procedur s minerální vodou.“ Na oficiálních stránkách odpůrce je vyjádření primátora, které shrnuje výše uvedené. Je sice pravda, že jsou zde i názory dalšího jednoho spolku, ten však hovořil opět v neprospěch referenda. Až následně petičního výboru. Vyjádření byla v průměru 2:1 pro negaci referenda. Odpůrce prezentuje nejdříve svůj postoj, tučně upozorňuje na skutečnosti, které mají vyvolat dojem legálnosti a legitimitu názoru proti referendu. Následně je pak názor „jakýchsi“ odborníků, kteří podporují stanovisko odpůrce. Až na konci názor iniciativy za referendum. Zde jsou tučně zveřejněny naprosto nezásadní informace. Celé toto sdělení obsahuje 602 slov, přičemž odpůrcům referenda, tedy odpůrci, je věnováno 430 slov, tedy 71% obsahu textu. Vzhledem k tomu, že soud zná právo, není nutné, aby navrhovatel specifikoval, že takovéto vyjádření odpůrce nemá oporu v zákoně. V neznalém adresátovi sdělení však vyvolává jasné vnitřní rozhodnutí hlasovat proti, či nehlasovat vůbec, aby neohrozil život jiných, což je jednání primární bytí člověka.

Neubližovat. Přičemž primátor města, stejně jako další zastupitelé, tvrdili, že takto položená otázka může způsobit újmu na zdraví procházejících návštěvníků kolonády.

Druhý možný aktivní způsob zabránění volby odpůrce mohl zvolit tím, že volební místnosti prezidenta republiky a místního referenda nebyly nikdy stejné. Zásadní problém referend je ta skutečnost, že není splněno dostatečné kvorum pro platnost referenda. Navrhovatel má za to, že odpůrce má za povinnost, za využití maximálně přiměřených a rozumných prostředků, volbu voliteli „zpříjemnit“. Nebylo žádného důvodu, aby se nemohlo hlasovat v jedné místnosti pro obě dvě volby. Argumentace složitosti by neměla být argumentací přiléhavou. To je totiž důvod, který mj. zvolil odpůrce. Dále tvrdil, že mu to neumožňuje zákon. Tedy, že nelze organizovat volbu v jedné místnosti. Město K. Vary volby pořádalo většinou ve školách, které mají dost velké třídy pro možnost volby najednou. V K. Varech se účastnilo voleb prezidenta 57,9% všech voličů, přičemž všech voličů zapsaných v seznamu voličů je 37.761. Voleb prezidenta se účastnilo 21.863 občanů. Referenda se zúčastnilo 12.922 obyvatel. Nelze předjímat, že by každý, kdo jde volit prezidenta, šel i hlasovat v referendu. Na druhou stranu volba prezidenta je spíše volbou deklaratorní, než faktickou /vzhledem k povaze výkonu presidentských oprávnění. Pokud tedy volič šel volit osobu vykonávající spíše ceremoniální funkci, pak lze předpokládat, že má jistý zájem o dění kolem sebe. To nevylučuje tvrzení navrhovatele, že průměrný volič mohl být zmaten ve věci referenda, či o něm nebyl dostatečně informován, zvláště pak o kvoru. Zatím co kandidáti na prezidenta měli značné zdroje pro svoji prezentaci, iniciátoři referenda takové zdroje, oproti odpůrci, neměli.

Navrhovatel tvrdí, vzhledem ke smyslu obecního referenda, měl odpůrce činit vše proto, aby volič, který šel volit prezidenta republiky, měl zájem, ať již pozitivně či negativně, vyjádřit svůj hlas v referendu. Tento argument je podpořen i tím, že náklady na pořádání referenda, hradí odpůrce a veřejné prostředky musí být vždy vynakládány maximálně hospodárně. Uspořádat referendum, které nebude, těsně neplatné, není účelné ani hospodárné. Odpůrce nejen, že hlasovací místnosti rozdělil, ale některé se nacházely v jiných budovách či v jiných patrech, byť třída byla vedle volná. Navrhovatel má za to, že žádný zákon neznemožňuje odpůrci, aby volba referenda probíhala ve stejné místnosti jako volba v referendu. Tedy, že by nemohly být dvě urny v jedné místnosti, čímž by se nejen zvýšil komfort pro voliče, ale předně se eliminovala skutečnost nevědomosti o možnosti volby. Obec, potažmo stát, má totiž vždy za povinnost, voliči maximálně, proporcionálně k rozumným nákladům, umožnit volbu tak, aby byla pro voliče komfortní. I proto se uvažuje o elektronizaci voleb. Pokud by premisa navrhovatele měla být odpůrcem i soudem odmítnuta, pak by se o elektronizaci voleb vůbec nemuselo uvažovat. Navrhovatel upozorňuje, že jde o celosvětové „hnutí“.

Dalším možným aktivním bráněním je skutečnost, že některé volební okrsky nebyly ve stejném patře či dokonce byly v jiné budově. Okrsek č. 16 – byla zvolena zcela jiná budova. Zde bylo zapsáno 494 oprávněných voličů, bylo odevzdáno 117 hlasů. Pokud byl průměr v referendu 33% hlasujících, mělo zde volit přibližně 163 hlasů. To činí neprospěch 46 hlasů v neprospěch referenda. Okrsek 33 – byly zvoleny zcela jiné budovy- počet zapsaných voličů 674, hlasovalo 179. Pokud je průměr 33%, pak mělo hlasovat 222. Rozdíl 44 hlasů v neprospěch referenda. Okrsek 45. Počet hlas: 647, stejný případ, jako u okrsku 44.

Hlasovalo 179. Pokud platí průměr 33%, činí 222. Rozdíl 44 hlasů v neprospěch referenda. Okrsek č. 5. Možných hlasujících 366, volilo 107, při průměru 33% mělo volit 120 hlasů. To činí nejméně rozdíl 147 hlasů v neprospěch referenda.

Poslední námitku má navrhovatel ke sčítání. Navrhovatel hlasoval v referendu v okrsku 26. Navrhovatel volil se svojí manželkou v sobotu, tedy druhý den voleb, kolem 11:30. Navrhovatel mluvil s členy volební komise a viděl celkovou plachtu všech voličů, resp. kroužky, kdo se již účastnil voleb. Dle statistiky odpůrce by v tomto okrsku volilo lehce přes 50%. Avšak dne 13. 1. 2018 bylo kolem 11:30 navrhovateli sděleno, že hranice se blíží již k 80%. Navrhovatel tedy žádá, aby soud I. stupně provedl sám sečtení všech hlasů a zjistil, zdali počet hlasujících odpovídá počtu uváděných při konečných výsledcích. Navrhovatel chce vyvrátit spekulace lidí v K. Varech, že volba byla nesprávně sečtená, když k volbě presidenta přišlo 21.750 osob, ale v referendu volilo osob 12.922. Z toho vyplývá, že téměř 9.000 voličů, kteří šli volit presidenta republiky, nešlo volit v referendu. Takto vysoký počet „voličů-nevoličů“ je natolik nepravděpodobný, že navrhovatel má pochybnosti o správném sečtení hlasů.

II.

Návrh navrhovatele č. 2

Navrhovatel č. 2 úvodem návrhu shrnul výsledky hlasování v referendu a následně konstatoval, že podle vyhlášeného výsledku hlasování bylo místní referendum prohlášeno za neplatné jen z důvodu velmi nízkého rozdílu mezi potřebnou a skutečnou účastí oprávněných osob (294 osob, což je 0,78% osob zapsaných v seznamech oprávněných osob). S ohledem na počet obyvatel a oprávněných osob statutárního města Karlovy Vary byla důvodem neplatnosti referenda neúčast zanedbatelného počtu voličů. Vlivy, které mohly ovlivnit výsledek místního referenda, nemusí vzhledem k této skutečnosti dosahovat nijak velké intenzity. Porušení zákona nemusí být nijak flagrantní, aby mohlo být konstatováno, že byl zásadním způsobem ovlivněn vyhlášený výsledek. Všechny relevantní okolnosti je třeba posuzovat také s přihlédnutím ke skutečnosti, že se statutární město Karlovy Vary ke konání místního referenda stavělo po celou dobu odmítavě. Referendum muselo být vyhlášeno až na základě zásahu soudu vydáním již zmiňovaného usnesení Krajského soudu v Plzni č. j. 57 A 101/2017-47 ze dne 27. 11. 2017.

Hlasování v místním referendu probíhalo současně s prvním kolem volby prezidenta republiky. Volby i hlasování v místním referendu probíhaly v celkem 50 totožných okrscích. V některých případech byly hlasovací místnosti umístěny v jiné části budovy než místnosti volební, někdy v druhém patře dostupném pouze po schodech, v dalších případech byly hlasovací místnosti umístěny dokonce v jiných budovách. Hlasovací místnosti byly často hůře označené a obtížněji dostupné než místnosti volební. Pro volební místnosti byly použity lépe přístupné prostory. Obecně se dá konstatovat, že volební místnosti byly umístěny v prostorách, kde volby tradičně probíhají a kam jsou voliči zvyklí chodit. Hlasovací místnosti byly ve většině případů umístěny v jiných prostorách, kam voliči nejsou zvyklí chodit. V tomto případě došlo k neodůvodněnému upřednostnění prezidentské volby před hlasováním v místním referendu, které je nepřípustné. V žádném z okrsků nebyla vyšší účast v hlasování v místním referendu než v prezidentských volbách. To jistě není projev neochoty voličů účastnit

se hlasování v místním referendu, ale mimo jiné důsledek toho, že volebním místnostem pro prezidentskou volbu byly ve většině případů přiděleny lépe přístupné prostory. Navrhovatel přikládá tabulku porovnávající volební a hlasovací účasti v jednotlivých okrscích i s popisem umístění hlasovacích místností. Z porovnání účasti v hlasování a ve volbách vyplývá, že se hlasování v místním referendu zúčastnilo v průměru skoro 60% osob, které se dostavily k prezidentské volbě. V okrscích, kde byla hlasovací místnost umístěna dostupně a přehledně, se hlasování zúčastnilo přibližně 70% voličů prezidentské volby (např. okrsky č. 25 a 26). Hlasovací okrsky, které měly hlasovací místnost dostupnou obtížněji, v jiné budově nebo nedostatečně označenou, vykazovaly ve srovnání s účastí u prezidentské volby výrazněji nižší voličskou účast, často méně než 50% (např. okrsky č. 33 a 35). Některé hlasovací místnosti byly špatně označené, což bylo napraveno až v průběhu hlasování na základě zásahu přípravného výboru, jehož členové označení doplnili (např. okrsek č. 16), zde byla účast jen 40,83% z počtu voličů u prezidentských voleb. Navrhovatel upozorňuje na fakt, že některé hlasovací místnosti byly umístěny například v prvním nebo druhém patře budovy, přičemž některé byly přístupné pouze po schodech bez výtahu, tedy nebyly pro osoby se sníženou pohyblivostí bezbariérově přístupné na rozdíl od místností volebních, které byly v přízemí budovy (např. okrsek č. 41, 42, 44, 45). Například podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 5 odst. 1 a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, musí být přístupy do veřejné budovy bez schodů a vyrovnávacích stupňů. Umístění hlasovací místnosti bez bezbariérového přístupu vytváří další překážku, která oprávněnou osobu od účasti v hlasování odrazuje. K otázce vlivu dostupnosti hlasovacích místností ve vztahu k účasti v hlasování při souběhu prezidentských voleb s hlasováním v místním referendu se již v minulosti vyjádřil Nejvyšší správní soud, který konstatoval, že pokud hlasování v místním referendu probíhalo v jiných místnostech či dokonce budovách, které navíc byly obtížněji dostupné, je to příčinou nižší účasti při hlasování. V rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. Ars 2/2013-59 ze dne 18.06.2013 se doslova uvádí: „Zdejší soud naopak nerozumí tomu, že prezidentské volby a hlasování v místním referendu probíhalo v oddělených místnostech a před samostatnými okrskovými komisemi. Taková situace se totiž jeví jednak jako velmi ekonomicky a organizačně neúčelná, a především pro hlasující občany jako matoucí. Z obsahu stížností uplatněných u okrskových nebo nadřízených komisí ostatně plyne, že většina z nich se týkala právě toho, že hlasování v místním referendu probíhalo v jiných místnostech či dokonce budovách, které navíc byly obtížněji dostupné. To samozřejmě vedlo k nežádoucímu obtěžování voličů, které je samo o sobě od účasti v hlasování spíše odrazovalo.“ V rozsudku č. j. Ars 3/2014-41 se Nejvyšší správní soud vyjádřil následovně: „Přes rozdílné složení komisí pro místní referendum a pro volby a přes odlišná procedurální pravidla, jimiž se tyto komise řídí, je však vítané, aby hlasování v místním referendu a v komunálních volbách probíhalo v jedné místnosti, kterou za tímto účelem stěžovatel přiměřeně upraví.“ V zájmu zachování objektivit a snahy o to, aby nedocházelo k upřednostňování prezidentské volby před hlasováním v místním referendu a naopak přípravný výbor svým podáním ze dne 29. 11. 2017 požádal statutární město Karlovy Vary o to, aby hlasování probíhalo ve společných místnostech s prezidentskými volbami. Navrhovatel si je vědom skutečnosti, že organizace prezidentské volby a hlasování v místním referendu je náročnou záležitostí. Usnadnění této organizace však nemůže být činěno na úkor řádného průběhu hlasování. Hlasování v místním referendu je nástrojem přímé demokracie, jehož prostřednictvím je vůle lidu přímo přenášena do procesu politického rozhodování. Zastupitelstvo obce by mělo mít zájem na tom, aby znalo

názor co největšího počtu občanů na to, v jak uspořádané obci chtějí žít. Pokud nebyly dostatečně vytvořeny podmínky pro získání názoru co největšího počtu obyvatel, takto získané výsledky nejsou odrazem skutečné vůle obyvatel obce. Na základě výše uvedeného je zřejmé, že došlo k porušení ustanovení § 34 odst. 5 ZMR, zmíněné překážky měly významný vliv na účast při hlasování a tím došlo k ovlivnění jeho výsledku. Z výše uvedených skutečností a důkazů jednoznačně vyplývá, že pokud by například hlasovací místnosti byly společné pro obě volby, tak jak požadoval přípravný výbor, byla by účast výrazně vyšší a referendum by bylo platné.

Někteří členové okrskových komisí prezidentské volby byli instruováni tak, že nesmí voliče o místním referendu jakkoliv informovat. Zákaz uvedený v ustanovení § 32 odst. 2 ZMR směřuje proti snahám agitovat v prostorách objektu, ve kterém se nachází hlasovací místnost, pro jeden nebo druhý způsob volby. Pouhé upozorňování občanů hlasujících v prezidentských volbách na to, že se mohou zúčastnit také hlasování v místním referendu, není porušením zákazu uvedeného v ustanovení § 32 odst. 2 ZMR. Takové informování je naopak žádoucí, neboť by mělo být objektivním zájmem, aby byla účast v této formě výkonu přímé demokracie co možná nejvyšší a tím i reprezentativní. Tento názor byl také vysloven v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. Ars 2/2013-59 ze dne 18. 06. 2013 (odstavec 48). Pokud bylo členům okrskových komisí prezidentské volby zakázáno informovat o pouhé existenci možnosti účastnit se hlasování v místním referendu, lze v této činnosti spatřovat snahu o co možná nejnižší hlasovací účast, která bude důvodem prohlášení neplatnosti místního referenda.

Ustanovení čl. 2 odst. 1 Listiny základních práv a svobod stanoví, že stát je založen na demokratických hodnotách a nesmí se vázat ani na výlučnou ideologii, ani na náboženské vyznání; podle čl. 20 odst. 4 jsou politické strany i jiná sdružení odděleny od státu. Velmi důležitým je též obsah a smysl čl. 22 Listiny, který garantuje svobodnou soutěž politických sil v demokratické společnosti, a čl. 5 Ústavy, podle něhož je politický systém založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů. Ze všech citovaných ustanovení tak plyne zásada svobodné politické soutěže a neutrality veřejné moci, která nesmí zvýhodňovat či znevýhodňovat některý politický subjekt anebo názorové uskupení, stojící v konkurujícím si postavení. Navrhovatel je toho názoru, že výše uvedená pravidla a principy byly porušeny předvolební agitací vedení statutárního města Karlovy Vary. Například článek primátora města, Ing. Petra Kulhánka, zveřejněný v oficiální městské tiskovině Radniční listy č. 01/2018 a na webových stránkách města uvádí mnoho zavádějících a nepravdivých skutečností, které mají za cíl občany města od hlasování v referendu odradit nebo hlasovat zamítavým způsobem. Představitelé města by ze své pozice měli obyvatele informovat pouze formou předložení objektivních a podložených informací bez jakýchkoliv sugestivních úvah. Navrhovatel připouští, že představitelé statutárního města mají možnost veřejně prezentovat svůj názor týkající se řešené otázky, tato prezentace se však nemůže dít prostřednictvím oficiálních informačních kanálů statutárního města Karlovy Vary financovaných z rozpočtu obce, jakými jsou oficiální tiskovina Radniční listy nebo webové stránky. Zákon 22/2004 Sb. ukládá povinnost informovat o referendu způsobem v místě obvyklým, takovým způsobem bylo u všech voleb, které v Karlových Varech doposud probíhaly, zaslání informace voličům do schránek. V případě referenda ale voliči do schránek

informaci nedostali. Vzhledem k umístění hlasovacích místností jinde, než byli za roky konání voleb zvyklí, mnoho z nich nemohlo místnost najít. Navrhovatel na jednu stranu postrádal dostatečné informování obyvatel města o tom, že se hlasování v místním referendu bude konat (například titulní strana Radničních listů č. 01/2018 neobsahuje žádnou informaci o tak důležité události, jakou bezesporu je konání místního referenda), na druhou stranu pokud vedení města občany informovalo, nebylo toto informování objektivní, nezaujaté a nabádalo k vyslovení nesouhlasu s předloženou otázkou.

III.

Vyjádření odpůrce k návrhu navrhovatele č. 1

Odpůrce uvedl, že po vyhlášení referenda zřídil v souladu s ustanovením § 17 zákona o místním referendu padesát okrskových komisí a jednu místní komisi. Přípravný výbor referenda delegoval prostřednictvím emailu toliko deset osob do komisí, a to až dne 28. 12. 2017, poslední den lhůty stanovené zákonem o místním referendu. Zbylých dvě stě třicet devět osob tak delegoval, ve velmi krátké době (3 pracovní dny od delegace do prvního zasedání okrskových komisí) odpůrce, aby mohlo referendum proběhnout v souladu se zákonem o místním referendu. Všichni členové okrskových komisí byli ve dnech 9. 1. 2018 a 12. 1. 2018 proškoleni v celkovém rozsahu dvou a půl hodin. V souladu s ustanovením § 23 zákona o místním referendu bylo primátorem Odpůrce jmenováno padesát zapisovatelů okrskových komisí a jeden zapisovatel místní komise. Dne 2. 1. 2018 proběhlo 1. řádné zasedání místní komise, kde členové místní komise obdrželi vstupní informace, složili zákonem předepsaný slib a vylosovali si svého předsedu a místopředsedu. Dne 4. 1. 2018 proběhlo 1. řádné zasedání okrskových komisí, kde členové okrskových komisí obdrželi vstupní informace, složili zákonem předepsaný slib a vylosovali si své předsedy a místopředsedy. Komise byly ustaveny v souladu s ustanovením § 21 zákona o místním referendu. Dne 12. 12. 2017 proběhlo mimořádné zasedání zastupitelstva Odpůrce, na kterém bylo schváleno usnesení č. ZM/384/12/17, kterým byla stanovena výše odměny členů okrskových komisí a místní komise, v souladu s ustanovením § 27 zákona o místním referendu.

Hlasování proběhlo v souladu s ustanovením § 28 zákona o místním referendu ve stálých a občanům známých hlasovacích okrscích, zveřejněných na internetových stránkách odpůrce, na úřední desce odpůrce a fyzicky na území každého okrsku a v Karlovarských radničních listech 01/2018 odpůrce. Výpis ze seznamu oprávněných osob byl pořízen v souladu s ustanovením § 29 zákona o místním referendu a jeho dodatků vedených podle zvláštního zákona. Seznam oprávněných osob ve smyslu § 29 je výpisem ze stálého seznamu voličů a dodatku stálého seznamu vedených podle zvláštního právního předpisu. Sestavuje se tedy stejně jako výpis ze seznamu voličů podle § 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který uvádí: „Právo volit do zastupitelstva obce, města nebo hlavního města Prahy má občan obce za předpokladu, že jde o státního občana České republiky, který alespoň v den voleb, a konají-li se volby ve dvou dnech, druhý den voleb, dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v této obci, městě nebo v hlavním městě Praze přihlášen k trvalému pobytu, a státní občan jiného státu, který v den voleb, a konají-li se volby ve dvou dnech, druhý den voleb, dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v této obci, městě nebo hlavním městě Praze přihlášen k

trvalému pobytu a jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv, (dále jen „volič“); do zastupitelstva městského obvodu nebo městské části města se zvláštním postavením (dále jen „územně členěné statutární město“) anebo městské části hlavního města Prahy má právo volit ten volič, který je v den voleb přihlášen k trvalému pobytu v tomto městském obvodu nebo městské části.“ Občan cizího státu se do seznamu voličů však dostane na základě projevení aktivního zájmu (vlastní žádosti) v tomto seznamu být zapsán. Informace o osobách, které jsou oprávněny hlasovat v místním referendu, byla zveřejněna na webu magistrátu města v rubrice místní referendum. O zápis do dodatku seznamu voličů požádalo celkem jedenáct cizinců již v uplynulých letech.

O oprávnění hlasovat v místním referendu prostřednictvím hlasovacího průkazu byly oprávněné osoby poučeny prostřednictvím úřední desky Magistrátu města Karlovy Vary, Karlovarských radničních listů 01/2018 a na internetových stránkách odpůrce, kde byl k dispozici též vzor žádosti o vydání hlasovacího průkazu. Této možnosti využilo celkem třicet oprávněných osob. Oznámení o době a místě konání místního referenda bylo zveřejněno dne 15. 12. 2017 fyzicky na území každého okrsku, shodně jako oznámení o době a místě konání volby prezidenta republiky, na internetových stránkách odpůrce, úřední desce odpůrce a v Karlovarských radničních listech. Odpůrce vyhradil přípravnému výboru místního referenda plochu v rozsahu 2,3 strany z celkového počtu 24 redakčních stran v Karlovarských radničních listech 01/2018 pro představení otázky. Hlasovací lístky splňovaly veškeré náležitosti vyžadované ustanovením § 33 zákona o místním referendu a nad rámec zákona o místním referendu bylo přípravnému výboru umožněno jejich připomínkování. Zákon o místním referendu v žádném svém ustanovení nestanoví povinnost zasílat hlasovací lístky oprávněným osobám na adresu jejich trvalého pobytu předem, ani neumožňuje přidávat tyto hlasovací lístky do obálek s hlasovacími lístky pro volbu prezidenta republiky tak, jak požadoval přípravný výbor. V této souvislosti máme za to, že spojení hlasovacích lístků pro volbu prezidenta republiky s hlasovacími lístky pro místní referendum by vedlo k celkové zmatečnosti obou hlasování a nemožnosti naplnit zákonem aprobované povinnosti pro oddělené sčítání hlasů pro volbu prezidenta republiky a odevzdaných hlasů v místním referendu.

Obálky pro zasílání hlasovacích lístků pro volbu prezidenta nemohly být využity pro zaslání hlasovacího lístku pro hlasování v místním referendu, jelikož volba prezidenta a místní referendum jsou financovány rozdílnými subjekty z rozdílných zdrojů. Činnost volebních orgánů v rámci voleb prezidenta republiky je výkonem státní správy a jako taková je plně hrazena ze státního rozpočtu. Finanční prostředky spojené s přípravou a konáním voleb jsou vedeny v kapitole státního rozpočtu Všeobecná pokladní správa. V případě využití obálek s hlasovacími lístky pro volbu prezidenta k zaslání hlasovacích lístků pro místní referendum by se Odpůrce vystavil riziku vrácení poskytnutých finančních prostředků státu.

Hlasovací místnosti splňovaly veškeré náležitosti vyžadované ustanovením § 34 zákona o místním referendu. Objekt, ve kterém byly tyto hlasovací místnosti, byl vždy řádně označen státní vlajkou České republiky a vchodové dveře byly označeny nadpisy o volbě prezidenta republiky i o hlasování v místním referendu.

V souladu s ustanovením § 18 a 44 zákona o místním referendu byly vyhotoveny zápisy okrskových komisí. Vyhlášení výsledků místního referenda proběhlo v souladu s ustanovením § 46 zákona o místním referendu. Oznamovací povinnost vůči Ministerstvu vnitra České republiky na základě ustanovení § 47 zákona o místním referendu byla splněna dne 8. 12. 2017 ve vztahu k vyhlášení místního referenda a dne 15. 1. 2018 ve vztahu k výsledkům místního referenda.

Volební účast při hlasování v místním referendu byla 12 922 oprávněných voličů, kdy k platnosti rozhodnutí v místním referendu byla potřeba účast 13 216 oprávněných voličů. Náklady místního referenda hradí odpůrce ze svého rozpočtu na základě ustanovení § 51 zákona o místním referendu. Zastupitelstvo odpůrce za tímto účelem přijalo na svém zasedání dne 12. 9. 2017, již ve velkém předstihu, usnesení č. ZM/276/9/17, o rozpočtovém opatření č. 41/17 – ZM (výdaje na konání místního referenda - Vřídelní kolonáda).

Hlasovací místnosti byly, kromě čtyř případů, ve stejných objektech, ve kterých proběhlo první kolo volby prezidenta. Tedy čtyřicet šest objektů sloužilo pro referendum i volbu prezidenta společně. Se správci objektů se Odpůrce vždy snažil domluvit tak, aby místnosti pro hlasování v prvním kole volby prezidenta republiky byly co nejbližší u sebe, nejlépe vedle sebe. Někde však byly pod sebou, neboť provoz budovy neumožňoval čtyři až šest místností (u větších okrsků) v jedné řadě, navíc ve školních třídách probíhala v pátek výuka a volba prezidenta republiky spolu s hlasováním v místním referendu znamenají pro školská zařízení značná omezení. Odpůrce rovněž řešil otázku umístění druhé místnosti pro hlasování v místním referendu s majiteli objektů, protože ne ve všech případech Odpůrce je vlastníkem objektu. Objekty, ve kterých jsou hlasovací místnosti, nejsou zatíženy věcným břemenem a jedná se o dnes z velké části prodané nemovitosti. Aby byly všechny místnosti vedle sebe a bezbariérové, je fakticky nereálné i u běžných voleb, natož u souběhu voleb prezidenta republiky s hlasováním v místním referendu. Bylo třeba takových místností najít sto oproti běžně užívaným padesáti místnostem. Komisi bylo nezbytné najít prostory, kde bude zajištěn řádný, důstojný a klidný průběh hlasování. Hlasovací místnosti pro referendum byly v souladu se zákonem o místním referendu zveřejněny jak na úřední desce Odpůrce, tak v každém okrsku. Informacím o místním referendu a informacím přípravného výboru místního referenda k jeho kampani byly bezplatně vyhrazeny celkem 4 redakční strany z celkového počtu 24 redakčních stran Karlovarských radničních listů, které jsou městem distribuovány do všech schránek občanů zdarma. Zvláštní pozornost byla věnována i informaci o tom, že čtyři hlasovací místnosti z padesáti ve městě nejsou ve stejném objektu, jako volba prezidenta republiky a adresy byly rovněž zveřejněny zvlášť (viz Karlovarské radniční listy 01/2018). Hlasovací místnost pro okrsek č. 10 nemohla být umístěna ve Vojenské lázeňské léčebně - jde o objekt Ministerstva obrany České republiky, kde odpovědný zástupce vlastníka objektu odmítl odpůrci zapůjčit další prostor. Z tohoto důvodu se v referendu hlasovalo naproti přes ulici - v objektu bývalých Lázní III. Hlasovací místnost pro okrsek č. 16, kde je volební místnost vždy v budově městské policie, nemohla být v téže budově, protože ostatní místnosti se nacházejí v patře - za mřížemi, což je oddělený prostor v ochranném bezpečnostním režimu. Z tohoto důvodu musela být hlasovací místnost umístěna přes ulici v budově Základní škola Dukelských hrdinů. Volební místnosti pro volbu prezidenta v okrscích č. 33 a 35 se nacházejí v galerii „Duhová paleta“, v tomto objektu však žádné další místnosti pro hlasování v místním referendu nejsou. Z toho důvodu se tak

hlasovací místnost nacházela v ulici Šmeralova 15 v Karlových Varech, neboť nikde v okolí není objekt, kde lze zapůjčit další vhodné prostory. Odpůrce se s maximálním nasazením všech zaměstnanců Odpůrce snažil zajistit hlasujícím maximální komfort, důstojnost a neměnnost hlasovacích místností v jednotlivých okrscích, a to mnohdy za cenu snížení komfortu členů okrskové volební komise, aby dostal svým zákonným povinností. Komise byly řádně vybaveny orientačním značením a proškoleny, jak cestu k místnostem označit.

K tvrzení navrhovatele č. 1, že odpůrce nekonal tak, jak měl, odpůrce má za to, že veškeré jeho úkony byly v souladu se zákonem o místním referendu, a že naplnil veškeré povinnosti stanovené zákonem o místním referendu v zákonem o místním referendu stanovených termínech, ačkoliv bylo místní referendum vyhlášeno až dne 7. 12. 2017 zveřejněním usnesení Krajského soudu v Plzni č. j. 57 A 101/2017-47 na úřední desce soudu. Skutečnost, že Odpůrce konal, jak konat měl, potvrzují mimo jiné i tvrzení uvedená v děkovném emailu od občanské iniciativy „Nahraďme Vřídelní kolonádu“, který obdržela vedoucí odboru vnitřních věcí, Magistrátu Odpůrce, Ing. J.G. dne 16. 1. 2018.

Zákon o místním referendu nestanoví Odpůrci povinnost 1) nabádat oprávněné osoby k tomu, aby přišly hlasovat; 2) rozesílat obálky s hlasovacím lístkem. Ve vztahu k argumentu ohledně cizinců s trvalým pobytem na území odpůrce, je nutno zdůraznit, že volební právo v případě cizinců dle ustanovení § 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se týká pouze občanů Evropské unie, nikoliv občanů Ukrajiny, Ruské federace a Vietnamu.

Pokud se jedná o tvrzení navrhovatele č. 1, že odpůrce bránil referendu, pak podle odpůrce platí, že veškeré jeho úkony byly v souladu se zákonem o místním referendu, a že naplnil veškeré povinnosti stanovené zákonem o místním referendu. Navrhovatel uvádí, že dle navrhovatele je povinností odpůrce, aby prokázal, že stavba bude stát 1,2 mld. korun, a to věrohodným způsobem (znalecký posudek) před konáním referenda, jinak sumu 3x vyšší, než udává petiční výbor, nesmí sdělovat. Odpůrce odkazuje na znalecký posudek - analýzu „Litinová kolonáda Fellnera a Helmera a její okolí“.

Ohledně tvrzení o průměru množství příspěvků ohledně referenda se navrhovatel č. 1 vůbec nezmiňuje o skutečnosti, že v Karlovarských radničních listech 01/2018 byla petičnímu výboru pro místní referendum vyhrazena maximální část radničních listů, leč zástupci výboru pro vyhlášení místního referenda využili toliko 2,3 redakčních stran Karlovarských radničních listů z celkového počtu 24 redakčních stran.

Ve vztahu k Navrhovatelovu tvrzení ohledně rozdílnosti místností pro konání voleb prezidenta republiky a pro hlasování v místním referendu si Navrhovatel dovoluje sdělit, že tento způsob zvolil mimo jiné na základě doporučení Stanoviska Ministerstva vnitra České republiky - Společné konání voleb a místního referenda, ve kterém je mimo jiné uvedeno, že společnou místnost pro volby a pro hlasování v místním referendu je možno použít jen v mimořádných případech. Každá komise musí pracovat samostatně bez toho, aby do její činnosti kdokoli zasahoval, což místní podmínky v rámci společné místnosti pro referendum a pro volbu prezidenta neumožňovaly. Pohyb některé okrskové komise s celou hlasovací dokumentací do jiné místnosti pro účely sčítání hlasů Ministerstvo vnitra České republiky

nedoporučuje s ohledem na vyšší riziko manipulace s volebními a hlasovacími materiály. Krajský soud v Plzni rozhodl výše uvedeným usnesením o tom, že místní referendum se bude konat současně s hlasováním ve volbách prezidenta České republiky, tedy po dva dny. Odpůrce zvolil (i na základě výše uvedeného Stanoviska Ministerstva vnitra České republiky) pro každé hlasování, tedy jak pro hlasování ve volbě prezidenta České republiky, tak pro hlasování v místním referendu, samostatnou místnost, a to zejména proto, aby dodržel zákonem daná pravidla jak pro hlasování ve volbě prezidenta České republiky, tak pro hlasování v místním referendu. Je nutno upozornit, že zákon č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbě prezidenta republiky“), upravuje, stejně jako zákon o místním referendu, přerušování hlasování. Společná hlasovací místnost by kladla podstatně zvýšené nároky na společný příchod a odchod okrskových volebních komisí a v případě nemožnosti zahájit hlasování u jednotlivé okrskové komise pro hlasování ve volbě prezidenta republiky nebo pro hlasování v místním referendu nechtěl odpůrce narušit komfort voliče při hlasování ve volbě prezidenta republiky nebo při hlasování v místním referendu případným sdělením o přerušování hlasování, které by se týkalo pouze hlasování jedné z okrskových komisí. Odpůrce nemůže upřednostnit hlasování v místním referendu před volbou prezidenta republiky. Odpůrce musí splnit a zajistit veškeré podmínky pro obě hlasování, což, dle názoru odpůrce, toto bezesbýtku ve všech ohledech splnil. Odpůrce má za to, že obě okrskové volební komise pracují jednak v jiném zákonném režimu, jednak v rozdílném časovém režimu, neboť volba prezidenta je nepochybně v prvním kole časově náročnější na sčítání hlasů. V neposlední řadě chtěl odpůrce eliminovat rizika plynoucí z dvoudenní volby při zajištění volební místnosti, volební dokumentace a hlasovacích schránek, a to před zásahem nepovolané osoby, když by touto osobou mohl být i člen druhé volební komise. Mnohé další problémy související s příchodem voličů, způsobem hlasování a uzavřením volebních místností chtěl odpůrce eliminovat právě zřízením oddělených volebních místností. Zřízením oddělených hlasovacích místností chtěl odpůrce eliminovat také možná rizika vedoucí k porušení výše uvedených zákonů, zejména pak v možné manipulaci s hlasy, hlasovacími lístky, hlasovací dokumentací mimo samotnou volební místnost, neboť v každém okrsku by jedna z volebních komisí musela sčítat hlasy mimo volební místnost. Ustanovení § 48 zákona o volbě prezidenta republiky a § 41 zákona o místním referendu naprosto jasně stanoví, kdo je oprávněn být ve volební místnosti při sčítání hlasů. Členové volební komise probíhající souběžné volby a hlasování to však nejsou. Odpůrce tak zřídil pro každou volbu a hlasování zvláštní místnosti, a to právě proto, aby umožnil voličům hlasovací komfort a aby zamezil riziku manipulace s hlasovací dokumentací. Je obecně známo, že se k rozdělení volebních a hlasovacích místností přistupuje i v jiných obcích a městech a tento způsob rozdělení volebních a hlasovacích místností nemá vliv na platnost hlasování ani na platnost rozhodnutí přijatých v místních referendech.

V závěru Navrhovatelova Návrhu se objevuje odkaz na tvrzení Odpůrce ohledně přepočítání hlasů v místním referendu. Navrhovatel si tímto dovoluje odkázat na dokument Vyjádření místní komise k návrhu na vyslovení neplatnosti hlasování, ve kterém se místní komise vyjadřuje k jevu, který se vyskytl při sčítání hlasů. Tento jev se ve výsledku týkal počtu dvaceti sedmi hlasů (v rámci šesti okrsků), ve kterých hlasy „zdržel se“ nebyly započítány jako hlasy platné, ačkoliv jako platné započítány být měly. Tento jev neměl žádný vliv na počet oprávněných osob z hlediska potřebného kvora pro platnost rozhodnutí v místním referendu, jelikož jak platný, tak neplatný hlas se započítává do kvora 35% z

hlediska ustanovení § 48 zákona o místním referendu. Z daného důvodu přistoupila místní komise k opravě počtu platných hlasů u dotčených šesti okrsků a k opravě celkového počtu platných hlasů v místním referendu a došla k závěru, že i po započítání těchto hlasů, jako platných, je rozhodnutí přijaté v referendu neplatné na základě ustanovení § 48 zákona o místním referendu.

IV.

Vyjádření odpůrce k návrhu navrhovatele č. 2

Odpůrce předně nesouhlasí s tvrzením navrhovatele č. 2, že došlo k takovému porušení ustanovení a účelu zákona o místním referendu, které mohlo ovlivnit jeho výsledek. Navrhovatel č. 2 tvrdí, že vlivy, které mohly ovlivnit výsledek místního referenda, nemusí, vzhledem k zanedbatelné neúčasti hlasujících, dosahovat nijak velké intenzity. Porušení zákona nemusí být nijak flagrantní, aby mohlo být konstatováno, že byl zásadním způsobem ovlivněn vyhlášený výsledek. K tomuto tvrzení si Odpůrce dovoluje odkázat na ustálenou „volební“ judikaturu Nejvyššího správního soudu České republiky, z níž je dostatečně patrné, že k prohlášení voleb (potažmo referenda) za neplatné je nezbytné 1) zjištění nezákonnosti; dále 2) vztahu mezi touto nezákonností a výsledkem voleb (hlasování); a konečně 3) zásadní intenzity této nezákonnosti (tzv. „zatemnění“ volebních výsledků, viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu České republiky ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, č. 354/2004 Sb.). Výše uvedené podmínky musí být pro prohlášení voleb (hlasování) za neplatné naplněny kumulativně. Odpůrce má ve světle ustálené judikatury za to, že hlasování o otázce místního referenda bylo po celou dobu přípravy, konání a zveřejnění výsledků v souladu s právními předpisy.

Kromě výše uvedeného dále odpůrce uvádí, že rozdíl ve voličské účasti prezidentské volby a hlasování v místním referendu mohl, ale také nemusel být determinován tím, že odpůrce vydal pro 1. a 2. kolo prezidentské volby celkem 1.657 voličských průkazů, nehledě na skutečnost, že hlasování v místním referendu se konalo ve dvou dnech, namísto zákonem zpravidla publikovaného jednoho dne. I tyto skutečnosti determinovaly, nebo alespoň mohly determinovat, voličskou účast v místním referendu, a to jak ve prospěch většího počtu hlasujících, tak i v neprospěch účasti většího počtu hlasujících.

K tvrzení navrhovatele č. 2 o upřednostnění prezidentských voleb před referendem odpůrce uvedl, že je toho názoru, že k žádnému upřednostnění prezidentské volby před hlasováním v místním referendu nedošlo. Volba prezidenta byla připravována dlouho před tím, než došlo Krajským soudem v Plzni k vyhlášení místního referenda, proto se nelze jakkoliv divit, že volební místnosti pro volbu prezidenta byly stanoveny stejně jako pro každé volby. Volba prezidenta republiky byla vyhlášena ve Sbírce zákonů dne 28. 8. 2017, tudíž je zřejmé, že rezervace obvyklých volebních místností, kam jsou lidé zvyklí chodit k volbám, probíhala již v měsíci říjnu 2017. Pro volbu prezidenta byly využity občanům známé, dvacet let neměnné, volební místnosti. Místní referendum bylo vyhlášeno dne 7. 12. 2017. Hlasovací místnosti byly tedy pronajímány či rezervovány až poté, kdy proběhla rezervace volebních místností pro volbu prezidenta. Pro hlasování v místním referendu byly vybrány hlasovací místnosti, které byly co nejdostupnější všem oprávněným osobám a co nejbližší volebním místnostem pro volbu prezidenta, jak to jen bylo možné. Není pravdou tvrzení Navrhovatele

č. 2, že hlasovací místnosti byly ve většině případů umístěny v jiných prostorách. Hlasovací místnosti byly umístěny v jiných prostorách pouze ve čtyřech z padesáti volebních okrsků, na což byly oprávněné osoby řádně upozorněny. Místní referendum společně s volbami se konalo v Karlových Varech poprvé. Volební místnosti pro volbu prezidenta byly rezervovány jako stálé volební místnosti o dva měsíce dříve, než hlasovací místnosti pro místní referendum. Jestliže bylo konání referenda vyhlášeno v termínu společném s prvním kolem volby prezidenta, musel odpůrce nalézt ve spolupráci s řediteli škol a majiteli objektů další prostory, ve kterých by mohlo proběhnout důstojné hlasování v místním referendu. Ve většině objektů se to po komplikovaných osobních jednáních podařilo. Zůstaly pouze 4 okrsky z 50, ve kterých nebylo možné umístit hlasovací místnosti pro místní referendum do shodných objektů jako volební místnosti z důvodu chybějících prostor. Přesto se je podařilo umístit v blízkosti s objektem, kde byly volební místnosti.

K tvrzení, že trasa hlasovací místnosti okrsku č. 10 nebyla řádně značena, Odpůrce sděluje, že volební místnost tohoto okrsku byla ve Vojenské lázeňské léčebně, Mlýnské nábřeží 7 a jiné prostory v této budově nám nebyly zapůjčeny. Vyjádření zaslal ředitel tohoto zařízení, proto odpůrce hledal pro hlasování v místním referendu náhradní prostory, pokud možno co nejbližší k této budově. Pro hlasovací místnost místního referenda nám byly zapůjčeny prostory v protější budově bývalých Lázní III. (dnes Hotel Windsor). Budovu Vojenského lázeňského ústavu a Lázní III. dělí pouze silnice. Tyto budovy stojí naproti sobě. Ve volební místnosti byl umístěn hned u dveří nápis s adresou hlasovací místnosti pro místní referendum, a pokud by přesto někdo nevěděl, kde se hlasovací místnost pro místní referendum nachází, zapisovatel by jim určitě vysvětlil nebo ukázal, kde je protější budova.

K tvrzení, že lidé z okrsků č. 33 a 35 dorazili omylem do hlasovací místnosti okrsku č. 34 (Základní umělecká škola, Šmeralova 15), kteří svoji hlasovací místnost nenalezli, uvádíme, že v tomto případě byla hlasovací místnost okrsků č. 33 a 35 v jiné budově, protože do prostor ve stálém volebním okrsku č. 33 a 35 nebylo možné z kapacitních důvodů umístit jiné okrskové komise. Jedná se o dvě místnosti v Galerii „Duhová paleta“, Sokolovská 35, kde je málo místa. Jiné prostory pro umístění hlasovacích místností se v tomto objektu nenacházejí. V bezprostřední blízkosti objektu Galerie „Duhová paleta“ jsou jen objekty, ve kterých jsou obchody. Z tohoto důvodu nám Základní umělecká škola, Šmeralova 15, které Galerie „Duhová paleta“ patří, zapůjčila dvě třídy přímo v budově této školy, která je nedaleko v ulici Šmeralova 15. Ve volebních místnostech v Galerii „Duhová paleta“ byl také umístěn nápis odkazující na adresu hlasovacích místností pro referendum. Všechny okrskové komise byly řádně poučené o možnosti použít přenosnou hlasovací schránku. O této možnosti byly oprávněné osoby opakovaně informovány jak prostřednictvím webových stránek, tak Karlovarských radničních listů. Na umístění hlasovacích místností pro referendum ani na umístění volebních místností pro volbu prezidenta republiky neobdržel Magistrát města Karlovy Varv žádné stížnosti od oprávněných osob ani od voličů.

Odpůrce má dále za to, že rozdělení volebních a hlasovacích místností není porušením zákona o místním referendu. Ve vztahu k návrhovatelem č. 2 předložené judikatuře Nejvyššího správního soudu si odpůrce dovoluje odkázat na Stanovisko Ministerstva vnitra České republiky, Odboru všeobecné správy - Společné konání voleb a místního referenda, z června roku 2017, které se vyjadřuje k Návrhovatelem předložené judikatuře, a ve kterém je

mimo jiné uvedeno: „V mimořádných případech, a zejména za předpokladu, že budou hlasovací prostory dostatečně oddělené (např. zástěnou), bude to umožňovat kapacita místnosti a bude poskytnut dostačující prostor pro činnost obou komisí, může dle našeho názoru jedna místnost (např. tělocvična) sloužit jako volební místnost i hlasovací místnost (...) Možnost využití společné místnosti se tak vždy musí posuzovat podle konkrétních místních podmínek.“ Odpůrce musel vycházet z konkrétních místních podmínek, a jelikož to, že velikost jednotlivých volebních místností neumožňovala rozdělení (oddělení) místnosti na část místnosti pro hlasování pro volbu prezidenta a na část místnosti pro hlasování o otázce místního referenda, se domnívá, že tímto se nedopustil porušení zákona o místním referendu, protože jednoduše, technické podmínky toto neumožňovaly. Odpůrce v této souvislosti má za to, že se jedná o účelové tvrzení navrhovatele č. 2, když tvrdí, že rozdělením volebních a hlasovacích místností byl porušen zákon o místním referendu. Totiž lze předpokládat, kdyby měl navrhovatel č. 2 za to, že rozdělením místností došlo k porušení zákona o místním referendu, zákonitě by odpůrce očekával, že by navrhovatel č. 2, resp. jakýkoliv člen přípravného výboru coby fyzická osoba, napadl rozdělení místností i při volbě prezidenta republiky, což se do dnešního dne do 10:00 hodin nestalo, jak bylo odpůrcem telefonicky ověřeno na Nejvyšším správním soudu České republiky.

Navrhovatel č. 2 tvrdí, že na základě výše uvedených tvrzení ohledně rozdělení volebních a hlasovacích místností došlo k porušení ustanovení § 34 odst. 5 zákona o místním referendu. Ustanovení § 34 odst. 5 zákona o místním referendu nemohlo být rozdělením volebních a hlasovacích místností porušeno, jelikož toto ustanovení stanoví pouze tu právní povinnost, že objekt, ve kterém se nachází hlasovací místnost, musí být viditelně označen. Veškeré objekty, ve kterých se nacházely hlasovací místnosti, byly v souladu s ustanovením § 34 odst. 5 zákona o místním referendu řádně označeny.

Jestliže navrhovatel č. 2 tvrdí, že někteří členové okrskových komisí prezidentské volby byli instruováni tak, že nesmí voliče o místním referendu jakkoliv informovat, pak toto tvrzení navrhovatele č. 2 se neshoduje se skutečností. Všichni členové okrskových komisí byli školeni stejně a v žádném případě nebyli školeni takovým způsobem, jak uvádí navrhovatel č. 2, tedy že bylo členům okrskových komisí v rámci školení zakázáno informovat o pouhé existenci možnosti účastnit se hlasování v místním referendu. Odpůrce si tímto dovoluje předložit odškrtačací seznam, který měli k dispozici členové okrskových volebních komisí, ve kterém je uvedeno: „Dle § 32 zákona o místním referendu je ve dnech hlasování zakázána kampaň v celém objektu, ve kterém se nachází hlasovací místnost pro referendum. Dle soudních judikátů je kampaň i debata na dané téma (o položené otázce). Z tohoto důvodu mohou členové okrskové volební komise odpovídat voličům pouze na otázku, kde se nachází jejich hlasovací místnost pro referendum.“

Odpůrce dále uvádí, že informace uvedené v Karlovarských radničních listech 1/2018 v rámci článku primátora Odpůrce jsou objektivní a podložené posudkem Litinová kolonáda Fellnera a Helmera a její okolí, investiční záměr. V článku primátor Odpůrce nenabádal oprávněné osoby k tomu, aby k hlasování v místním referendu nechodili, či aby hlasovali pro jakoukoliv možnost v rámci místního referenda. Pokud je navrhovatelem č. 2 poukazováno na zásadu svobodné politické soutěže a neutrality veřejné moci, která nesmí zvýhodňovat, či znevýhodňovat některý politický subjekt anebo názorové uskupení, stojící si v konkurujícím

postavení, tato zásada porušena nebyla, jelikož názor primátora odpůrce nekonkuruje názoru navrhovatele, ale pouze prezentuje určitý vysvětlující, nekonkurující si, pohled na problematiku řešenou v rámci hlasování v místním referendu. Navrhovatel zcela jistě nebyl v rámci Karlovarských radničních listů 1/2018 znevýhodněn, jelikož mu byly, pro účely jeho kampaně, vyčleněny více než 2 strany A4 tohoto periodika, zatímco příspěvek primátora odpůrce byl v délce 1/3 strany A4 v tomto periodiku.

Odpůrce má dále za to, že splnil informační povinnosti o době a místě konání místního referenda. Oznámení o době a místě konání místního referenda bylo zveřejněno dne 15. 12. 2017 na území každého okrsku, shodně jako oznámení o volbě prezidenta. V případě zasílání hlasovacích lístků do poštovních schránek oprávněných voličů v rámci voleb, se nejedná o splnění informační povinnosti, ale o splnění povinnosti zaslat oprávněným voličům hlasovací listky, tedy o naplnění zákonné povinnosti odlišné, kterou zákon o místním referendu v případě hlasovacích lístků, ve vztahu k místnímu referendu, nestanoví. Informační povinnost dle ustanovení § 31 odst. 1 zákona o místním referendu, provedl odpůrce způsobem v místě obvyklým, tedy informováním oprávněných osob jednak zveřejněním oznámení o dni a místě konání místního referenda, dále na úřední desce, internetových stránkách města a v předmětném vydání Karlovarských radničních listů, a tuto svou zákonnou povinnost odpůrce bezezbytku naplnil.

V.

Replika navrhovatele č. 1

Navrhovatel má za to, že byť každé jedno jednání odpůrce nedosáhlo intenzity porušení smyslu a textu zákona o místním referendu, v souhrnu ano, když z psychologického hlediska tyto všechny kroky způsobily velice těsné nesplnění podmínek pro platnost referenda. Chování odpůrce popisuje Daniel Kahneman, nositel Nobelovy ceny za ekonomii, povoláním psycholog ve své knize Myšlení rychlé a pomalé. To, co odpůrce vyvolal ve voličích tím, že volební komise nebyly dohromady, resp. místnosti byly na sebou, popřípadě v jiných budovách, psychologie nazývá afektivní heuristika. Ve voličích vyvolal emoce změnou prostředí, patra a budovy, což vede k neochotě se voleb účastnit. Tím, že se odpůrce vyjadřoval k finančním otázkám, kde přímo v radničních listech vedle tvrzení výboru uváděl, že město nebude mít na úklid a opravu, že nejsou na kolonádu žádné dotační tituly, vyvolal ve voličích substituci otázek ve spojení s afektivní heuristikou (nikdo nechce mít krysy kolem sebe a spadnout do díry v chodníku). Tato kniha odkazuje na teorii a praxi konfirmačního zkreslení – pokud primátor strany, která byla vítězná v komunálních volbách, uvede, že nebude na úklid a na opravy chodníků, dále bude pokles příjmu z cestovního ruchu, vyvolal ve voličích nechuť se referenda účastnit. Tím však zasáhl do svobodné politické soutěže, kdy nedal možnost se výboru či jiným občanům k tomuto vyjádřit.

Navrhovatel dále uvedl, že přípravný výbor nemá absolutní povinnost delegovat členy komise. §21 odst. 4 ZMR pamatuje na skutečnost, pokud přípravný výbor nedelegoval dostatečný počet členů volební komise. Zde se přesně projevuje nepochopení mezi navrhovatelem a odpůrcem. Navrhovatel má za to, že odpůrce slouží a koná tak, aby referendum bylo naplněno, tedy, aby maximum lidí hlasovalo, dle své vůle. Pokud uspěje

strana SPD, pak pokud budu hlasovat je minimum voličů, a nebude zde pojistka kvora, pak jde o cestu k ohrožení demokracie.

Právo volit ve volbách náleží všem, kteří mají trvalý pobyt na území obce v den konání referenda. Pokud odpůrce odkazuje právě na § 28, pak je nutné říci, že odpůrce má za úkol zajistit, aby každá osoba, která může mít aktivní legitimaci, věděla, že tuto aktivní legitimaci má. Dle článku 100 odst. 1: Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu. Čl. 1 Listiny stanovuje rovnost v právech. Dle čl. 3 nikdo nesmí být diskriminován na základě jazyka, čl. 21 podporuje referendum. Pokud tedy odpůrce uvedl hlasování o referendu jen v českém jazyce, dopustil se diskriminace na základě jazyka. Přiznání trvalého pobytu totiž nebylo vždy vázáno na složení jazykové zkoušky. Karlovy Vary mají početnou skupinu obyvatelstva hovořícím jiným, než českým jazykem. Nelze souhlasit s DZ, že by informovanost v jiném jazyce měla být jen popřípadě, že menšina přesáhne 10%. Jde o občany města, kteří mají ústavní právo volit. „Podle Čl. 21 Listiny základních práv a svobod mají občané České republiky právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců. Navrhovaná úprava jde tedy nad rámec Listiny základních práv a svobod, nelze však konstatovat, že je s ní v rozporu, neboť práva v ní upravená rozšiřuje.“ (důvodová zpráva). Vzhledem k tomu, že zvláště ruskojazyčná skupina obyvatelstva je v K. Varech početná, odpůrce měl a) vyzvat cizojazyčné osoby s trvalým pobytem k zapsání do seznamu voličů, když toto právo není všeobecně známým a odpůrce měl konat tak, aby maximum občanů hlasovalo; b) měl propagovat i v jiném než českém jazyce, ať již ruském či anglickém, jazyce univerzálním, o skutečnosti, že zde bude referendum a i cizinec s trvalým pobytem může volit. To, že svojí povinnost porušil, vyplývá i z oznámení k referendu v Karlovarských radničních listech číslo 1/18, str. 13, kde u kolonky seznamy voličů neupozornil osoby cizozemského původu s trvalým pobytem, na možnost se zapsat do seznamu voličů.

Navrhovatel uvedl, že odpůrce odkazuje na Karlovarské radniční listy, číslo leden 2018. Takovou propagaci nejdůležitější otázky města, za rok 2017, a pro rok 2018, považuje navrhovatel za vysoce malou. Předně na titulní straně není o referendu zmínka, byť jde o hlavní událost města pro měsíc leden 2018. Otázka k referendu je zařazena až na polovinu časopisu, na str. 13. Odpůrce však narušil rovnost stran v této volbě právě na str. 16. Stranou v referendu je petiční výbor a ten, kdo s otázkou nesouhlasí (většinou investor). Nikdy to však nemůže být sama obec, protože ta je jen vykonavatelem vůle občanů. Pokud tedy odpůrce umožnil vyjádření stanoviskem na str. 13-16 petičnímu výboru, šlo by o legální a legitimní akt. Avšak na str. 16, tedy tam, kde text výboru končí, jsou vloženy 2 články, které podstatně narušují volbu a právo na to být objektivně, jako volič, informován. Předně je to „otevřený dopis“. Z tohoto vyjádření není vůbec patrné, kdo a proč text píše. Zdali jde o reklamu autorů textu či zdali jde o odpověď na nějakou výzvu. Dopis není uveden jako prostý text, tedy jako má petiční výbor, ale je otiskem dopisu i s podpisy, tedy působí velice věrohodně a vážně. Přitom autoři dopisu nejsou stranou referenda. Následně je uveden text primátora odpůrce. Tento text je svojí povahou negativní a má za cíl v lidech vzbudit strach. Užívá se zde spojení: „hrozí několikaleté uzavření kolonády pro veřejnost, což bude mít dopad do oblasti cestovního ruchu a lázeňství a na to navázaných služeb. Kromě tohoto nebezpečí je nutné se zamyslet i nad otázkou, kde vzít na tak nákladný projekt finance. Podle podrobné kalkulace bude na výstavbu kolonády a stavbou způsobené úpravy okolí potřeba více než čtyřnásobek –

1.171.000.000 korun. To je více, než rozpočet města unese. Pro podobnou stavbu navíc neexistují dotační tituly. Pro město to proto znamená nutnost na mnoho let omezit jiné výdaje, například na úklid, údržbu a obnovu města.“ Navrhovatel má však za to, že odpůrce, protože primátor je statutárním orgánem odpůrce, nesmí takovéto informace vyjadřovat. Právo na negaci má jistě jiná skupina obyvatel, o.p.s., spolek. Zcela určitě ne spolek, který s městem nemá cokoliv společného. Pokud však primátor města uvede, že bude kolonáda několik let uzavřená, což bude mít dopad do hospodaření města (cestovní ruch), lidé nebudou mít uklizené město a město nebude udržované, jde o výroky, které mají váhu primátora města, tedy vysokou. Psychologicky jde o nastolení nerovnováhy, kdy na jedné straně konstatuje spolek „odborníků“ a primátor, na druhé straně stojí přípravný výbor, který však nemohl jakkoliv reagovat na tyto odborníky a pana primátora.

Odpůrce nesouhlasí s tím, že vložení hlasovacích lístků do 1 obálky by vyvolalo zmatečnost. Každý průměrný volič rozpozná, že na hlasovacím lístku je uvedeno „referendum“ či volba presidenta ČR. Právě tato skutečnost by podnítila účast. Jde o psychologický moment. Pokud obdržím volební lístek a jsem uvědomělý volič, jde zde vysoká pravděpodobnost, že půjdu volit. Bez hlasovacího lístku tato pravděpodobnost vysoce klesá, když již v ruce nemá hmotný substrát, který vyjádří mojí volbu. To v souvislosti s rozdělením volebních místností, zvláště pak do jiných pater, vede k přímo k umenšení voličů v místním referendu. Pokud se odpůrce bál, že bude muset vracet finanční prostředky státu, protože užil obálky pro hlasování v referendu, mohl zaslat obálky sám. Sám odpůrce v bodě 26 uvádí, že náklady hradí obec, tedy náklady za odeslání obálek měl a mohl odpůrce uhradit. Jde o zanedbatelnou částku.

Navrhovatel dále uvedl, že volby se konaly i v základních školách, které zřizuje obec. Tedy obec mohla dát školám „pokyn - prosbu“, aby uvolnili 4 třídy na jednom patře, což je stejně náročné, jako uvolnit 4 třídy ve dvou patrech. Krom toho, volby probíhaly v pátek, od 14:00, kdy zkrácení výuky o 2 hodiny by jistě nebyl, vzhledem k důležitosti referenda, velký zásah do vyučování. Pokud již byla výuka omezena volbou Presidenta ČR, pak se omezení pro referendum jistě nemultiplikovalo. Pokud byly pod sebou, pak je zajímavé, že pro volbu Presidenta ČR byly vždy níže, než pro referendum. Přitom mnoho budov nemá výtah. I zde se ukazuje, že město neplnilo podmínky pro uspořádání referenda. Z pohledu správy obce má referendum, jakožto volba, přednost. Tedy ve spodních místnostech měly být hlasovací místnosti pro referendum, ve vyšších pro volbu Presidenta ČR. Některé místnosti dokonce byly označeny cedulkou „klepat“, což od volby řadu lidí, z ostychu, odradí.

Odpůrce poukazuje na složitost zajištění volebních místností - aby byly důstojné a byl klidný průběh hlasování. Právě tato skutečnost hovoří pro to, aby v jedné místnosti mohli být 2 komise. Navrhovatel spatřuje maření i v tom, že referendum mohlo probíhat v místnostech, na které jsou voliči zvyklí a volba Presidenta ČR mohla být v jiných místnostech (pro referendum). Nebyl důvod pro to, aby presidentská volba byla upřednostněna. Ba právě naopak. Upřednostněno mělo být referendum. Pokud se jedna volební místnost nacházela ve škole a druhá na policii, je naprosto nelogické, proč se obě dvě nenacházely ve škole. Navrhovatel rozumí argumentu odpůrce, že na MP nebyla další místnost. Ale právě pro podporu referenda, resp. vyloučení zmatečnosti, měl odpůrce dát hlasování do jedné budovy. Je logické, že volič nebude přebíhat 100m (okres 16) či dokonce (u okrsku č. 33 a 35) 200m

a nepůjde prudkým kopcem. Opět u tohoto okrsku nebylo důvod nemít volební místnosti v jedné budově - ve škole.

Navrhovatel nesouhlasí s tezí, že by odpůrce neměl zákonnou povinnost nabádat své obyvatele, aby se v referendu vyjádřili. „Za informování oprávněných osob je odpovědný starosta obce.“ (z důvodové zprávy) Vzhledem k tomu, že tento zákon byl přijat proto, aby dle čl. 21 odst. 1 Listiny, v návaznosti na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, občané města mohli maximálně projevit svoji vůli, pak město má za povinnost, v případě, že jsou splněny podmínky pro vyhlášení referenda, nabádat své občany pro vyslovení názoru a zajistit jim komfort při hlasování. Ten je buď ano, či ne. Je společensky nežádoucí, aby voliči nehlasovali vůbec. Takovýto názor odpůrce jde proti všem vyjádřením politických představitelů, ať již Presidenta ČR, předsedy sněmovny, ale i ostatních nositelů morálního příkladu, aby každý občan volit šel, protože je to občanská povinnost.

Navrhovatel trvá na skutečnosti, že odpůrce neměl právo se vyjadřovat k finančním poměrům stavby. Pokud odkazuje na jakýsi znalecký posudek, pak tento není veřejně dohledatelný / Google/ a proto není důkazem, který by validoval názor odpůrce. Navrhovatel nezná zadání znaleckého posudku / v příloze soudního spisu se nenachází/.

Předně navrhovatel upozorňuje, že stanovisko MVČR není závazným pokynem. Dále nesouhlasí, že by místní podmínky neumožňovaly, aby do práce komise nikdo jiný nezasahoval. Pokud by neměly být volební komise pospolu, pak měly být vždy volební místnosti vedle sebe. Není pravdou, že by zákon vyžadoval konání hlasování ve dvou oddělných místnostech. Argumentace o přerušení hlasování je nepřiléhavá, protože k němu nikde nedošlo. Předpoklad, že by člen volební komise chtěl „falšovat“ jedny či druhé volby, je legitimní, ale předpokládá předpojatost vůči členům volební komise, kteří po slibu chtějí falšovat volby. To je v demokratickém právním státě nepřijatelná úvaha. Právě skutečnost, že se často volební místnosti rozdělují, vede ke skutečnosti, že jen minimum referend je platných a závazných. Tím je oslabován smysl přijatého zákona.

V.

Posouzení věci soudem

V souladu s § 91a odst. 1 písm. d) s. ř. s. se návrhem u soudu lze za podmínek stanovených zákonem o místním referendu domáhat vyslovení neplatnosti hlasování v místním referendu. S § 91a odst. 1 písm. d) s. ř. s. koresponduje § 58 odst. 1 písm. a) ZMR, podle něhož návrh na vyslovení neplatnosti hlasování v místním referendu může podat u soudu každá oprávněná osoba nebo přípravný výbor, mají-li za to, že došlo k takovému porušení ustanovení zákona o místním referendu, které mohlo ovlivnit jeho výsledek. O věci samé rozhodl soud podle § 91b odst. 3 věta druhá s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť zákon nařízení jednání nepožaduje a soud k jeho nařízení neshledal důvod.

A. Umístění volebních místností

Oba navrhovatelé v první řadě spatřovali porušení zákona o místním referendu jednak v tom, že prezidentské volby a hlasování v místním referendu probíhalo v oddělených

místnostech namísto hlasovacích místností společných, další pochybení navrhovatelé pak shledali ve skutečnosti, že některé hlasovací místnosti pro referendum byly umístěny v hůře přístupných částech budov (zejména ve vyšších patrech dostupných pouze po schodech bez výtahu), resp. ve čtyřech případech dokonce byly hlasovací místnosti umístěny v rozdílných budovách. To vše podle názoru navrhovatelů ztížilo voličům hlasování v místním referendu, vedlo k nižší účasti, která způsobila neplatnost referenda.

Spojení hlasovacích/volebních místností pro různá hlasování/volby přichází v úvahu pouze na základě výslovného zákonného zmocnění, které je obsaženo například v § 70 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, podle něhož platí, že „*konají-li se volby do zastupitelstev obcí společně s volbami do Poslanecké sněmovny nebo do Senátu, plní okrskové volební komise zřízené podle tohoto zákona úkoly okrskových volebních komisí i pro volby do Poslanecké sněmovny nebo do Senátu.*“ Bez obdobného zákonného ustanovení není možné klást odpůrci k tíži, že nepřistoupil ke spojení hlasování a voleb s odkazem na argument, že společné hlasovací a volební místnosti jsou pro voliče vhodnější z důvodu snazší možnosti hlasování – takto zvolená argumentace je totiž relevantní pouze v rovině tvorby volební legislativy. Zákonodárce tuto možnost, vymezenou v zákoně o volbách do zastupitelstev obcí, zřejmě opomněl stanovit. Neučinil-li tak, není zde žádná zákonná opora pro spojení volebních komisí. Odpůrce tak nemohl toto neexistující pravidlo porušit, v žádném případě tedy není možné sankcionovat odpůrce, který je při organizaci jak hlasování v místním referendu, tak prezidentských voleb, vázán zněním příslušných zákonů (což ostatně nalézá svůj odraz i ve skutkové podstatě vymezené v § 56 odst. 1 písm. a) ZMR), za porušení povinnosti, kterou mu zákon neukládá, a zároveň nemůže být ze strany soudu nucen k postupu, který zákon v daném případě nepředpokládá. Byl by to totiž právě odpůrce, který by v případě eventuálních komplikací vzniklých v důsledku nekompatibility takového postupu s procesními pravidly předvídanými volebními zákony (například se jedná o rozdílnou úpravu okruhu osob, jejichž přítomnost je přípustná při sčítání hlasů – viz § 42 ZMR, § 48 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky, apod.) byl odpovědný za zmaření prezidentské volby, případně hlasování v místním referendu, v důsledku postupu, který nemá výslovnou oporu v zákoně.

Pokud se jedná o navrhovatelem č. 2 odkazovanou pasáž rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. Ars 2/2013 – 59 ze dne 18. 6. 2013, v níž daný soud konstatoval, že „*soud naopak nerozumí tomu, že prezidentské volby a hlasování v místním referendu probíhalo v oddělených místnostech a před samostatnými okrskovými komisemi. Taková situace se totiž jeví jednak jako velmi ekonomicky a organizačně neúčelná, a především pro hlasující občany jako matoucí. Z obsahu stížností uplatněných u okrskových nebo nadřazených komisí ostatně plyne, že většina z nich se týkala právě toho, že hlasování v místním referendu probíhalo v jiných místnostech či dokonce budovách, které navíc byly obtížněji dostupné. To samozřejmě vedlo k nežádoucímu obtěžování voličů, které je samo o sobě od účasti v hlasování spíše odrazovalo*“, pak k tomu zdejší soud uvádí, že shora citované úvahy Nejvyššího správního soudu na nyní projednávanou věc nedopadají. V prvé řadě je třeba si uvědomit, že zmíněná část rozsudku představuje pouhé obiter dictum k nosné myšlence, kterou Nejvyšší správní soud vyjevil v předcházející větě, když uvedl, že „*Podobné lze konstatovat k tvrzenému ovlivňování občanů v budovách, kde se konaly prezidentské volby, k účasti v referendu. Pokud totiž by toto ovlivňování mělo spočívat v pouhém upozorňování občanů hlasujících v prezidentských volbách, že se mohou zúčastnit rovněž místního*

referenda, nelze těmto aktivitám nic podstatného vytknout, jelikož by mělo být objektivním zájmem, aby byla účast v této formě výkonu přímé demokracie co možná nejvyšší a tím i reprezentativní.“ Je tedy patrné, že v dané věci Nejvyšší správní soud řešil zcela jinak postavenou spornou otázku – vymezení rozsahu přípustných aktivit členů okrskové komise, nikoliv otázku společných volebních a hlasovacích místností. Dále platí, že ani požadavek ekonomické a organizační účelnosti společných místností by v projednávané věci nemohl být naplněn, když organizace prezidentské volby a hlasování v místním referendu se z hlediska časového značným způsobem rozcházel, přičemž je zřejmé, že v době vyhlášení referenda zdejší soudem byla volba prezidenta republiky již připravená, proto jakékoliv zásahy do její organizace by mohly být v dané fázi naopak ekonomicky kontraproduktivní.

Soud neshledal porušení zákona o místním referendu ani v umístění některých hlasovacích místností do jiných částí budov, než ve kterých se nacházely volební místnosti, resp. v umístění několika hlasovacích místností do samostatných budov. Byť je jistě pravdou, že umístění volebních a hlasovacích místností do téhož patra určité budovy je pro komfort voličů ideálním řešením, není v žádném případě možné dovodit ze samostatně stojící skutečnosti, že k naplnění tohoto požadavku ohledně všech místností nedošlo, maření průběhu hlasování ze strany odpůrce. Obecně je totiž nezbytné vycházet z toho, že osoba chtějící vyjádřit svůj názor v referendu, jistě jej vyjádří i v místnosti nacházející se dále od místnosti, kde probíhá prezidentská volba. To samé platí pro zcela hypotetické tvrzení o nemožnosti hlasování osob s omezenou pohyblivostí. Žádná taková osoba návrh na neplatnost hlasování nepodala ani nebyla návrhovatelem označena. Zcela zásadním je, že v jiné budově byly umístěny jen 4 z celkového počtu 50 hlasovacích místností. Již z této skutečnosti vyplývá, změny se ze strany odpůrce nemohlo jednat o systémově šikanování postup. Pro posouzení regulérnosti hlasování v referendu je důležité zkoumání, jak odpůrce přistoupil k poskytování informací týkajících se umístění hlasovacích místností, neboť pro účast průměrné osoby v referendu nemůže nutnost vystoupaní schodů do patra či ujití několika stovek metrů do z volební do hlasovací místnosti představovat relevantní překážku, která by objektivně znesnadňovala možnost projevu vůle v referendu, naopak případné zmatečné poskytování informací o místu hlasování v referendu právě takový efekt mít může, což má svůj odkaz i v zákoně o místním referendu, v němž je se strany zákonodárce kladen značný důraz na zajištění informovanosti oprávněných osob (§ 31 ZMR) či na způsob označení hlasovacích místností (§ 34 odst. 5 ZMR).

Těmto povinností přitom odpůrce dostal v plném rozsahu, když informace o konání místního referenda byla zveřejněna na úřední desce odpůrce, na jeho internetových stránkách a v místním tisku, a to včetně upozornění na skutečnost, že ve vymezených okrscích probíhá volba prezidenta a místní referendum v odlišně umístěných místnostech, resp. budovách (viz strana 13 lednového vydání Karlovarských radničních listů). Rovněž povinnost týkající se řádného označení hlasovacích místností byla beze zbytku naplněna. Pokud se jedná například o návrhovatele č. 2 zmiňovanou hlasovací místnost pro okrsek č. 50, pak z fotodokumentace poskytnuté odpůrcem je jasné patrné, že daná hlasovací místnost byla zřetelně označena celkem čtyřmi informačními tabulemi „*místní referendum, okrsek č. 50*“, obdobně zřetelné, nematoucí označení zvolil odpůrce i v případě zbylých hlasovacích místností. Soud má tedy za to, že odpůrce projevil dostatečnou míru aktivity k zajištění transparentního poskytnutí informací o místech hlasování v referendu, za dané situace tak nelze vykládat nižší účast

oprávněných osob v referendu ve srovnání s prezidentskou volbou jako výsledek snahy odpůrce o ovlivnění průběhu hlasování, ale naopak jako svobodný a informovaný projev vůle částí voličů, kteří nepovažovali za nutné se k otázce, jež byla předmětem referenda, vyjádřit.

Ovlivnění účasti v hlasování v místním referendu v důsledku navrhovatelí tvrzeného nevhodného umístění některých volebních místností ostatně není nijak patrné ani z navrhovatelem č. 2 předložené tabulky (č. 1. 23 soudního spisu), která má zachycovat disproporční rozdíly v účasti v hlasování v místním referendu a v prezidentské volbě mezi „nevhodně“ a „vhodně“ umístěnými hlasovacími místnostmi. Nic takového však ze srovnávací tabulky nevyplývá – kupříkladu ve volebním okrsku č. 19 (navrhovatel č. 2 nemá vůči umístění hlasovací místnosti námitek) rozdíl v účasti mezi prezidentskou volbou a hlasováním v referendu je 24,58 procent, zatímco ve volebním okrsku č. 5 (podle navrhovatele špatně označená volební místnost) činí rozdíl pouze 20,91 procent ve prospěch volby prezidenta republiky (tj. rozdíl je nižší než ve „vhodně“ umístěné volební místnosti). Není tedy možné přijmout tezi navrhovatelů, že v „nevhodně“ umístěných hlasovacích místnostech byl dán v procentní rovině vyšší pokles zájmu voličů o referendum, když ze shora uvedeného vyplývá opak.

Závěrem je třeba k této problematice uvést, že za situace, kdy navrhovatel č. 2 v postavení přípravného výboru nabyt v průběhu konání hlasování dojem, že ohledně určitých hlasovacích místností existuje mezi oprávněnými osobami informační deficit, nic mu nebránilo, aby přímo v prostoru volebních místností pro volbu prezidenta republiky vedl informační kampaň týkající se propagace umístění hlasovacích místností pro referendum. Jednalo by se o zcela souladné kroky s judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz např. navrhovatelem citovaný rozsudek ve věci sp. zn. Ars 2/2013), přičemž platí, že se takovému postupu navrhovatel č. 2 ostatně vskutku uchýlil (viz bod V. odst. 2 návrhu navrhovatele č. 2), ani v z tohoto důvodu proto nemůže být návrh důvodný.

B. Kampaň pro místní referendum

Ze samotné podstaty místního referenda (tj. rozhodování o sporné otázce) vyplývá existence protichůdných názorových proudů obyvatel určité obce ohledně předmětné otázky. Je proto zcela logické, že od osob a jejich seskupení, která provádějí kampaň, lze očekávat snahu pozitivně i negativně ovlivnit oprávněné osoby v tom, zda a případně jak mají v místním referendu hlasovat. Nejvyšší správní soud v této souvislosti v rozsudku č. j. Ars 2/2013-59 ze dne 18. 6. 2013 uvedl, že *„kampaň prováděná před hlasováním ve volbách a také v místním referendu je zcela legitimní, odpovídající principu svobody hlasování a není ničím jiným než realizací některých ústavně zaručených základních práv, zejména svobody projevu a práva na šíření informací.“*

Shora uvedená myšlenková východiska jednoznačně podporují závěr o tom, že i primátor odpůrce, tj. politik prosazující určitý program, je oprávněn se vyjádřit ke sporné otázce, která je předmětem referenda. Opačný závěr by totiž vedl k omezení svobody projevu a svobodné soutěže navzájem si konkurujících názorů. Možnost představitele obce prosazovat své postoje v rámci kampaně v místním referendu za využití komunikačních kanálů ovládaných obcí (Karlovarské radniční listy) je však limitována závěry Ústavního soudu

vyjádřenými v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 73/04 ze dne 26. 1. 2005, podle něhož *„není sporu o tom, že tiskoviny, vydávané jako obecní zpravodaje, tím, že jsou v rukou veřejné moci, musí zachovávat korektnost a neutralitu. Ke zrušení voleb může dojít pouze v důsledku zásadního a podstatného porušení neutrality státu v průběhu voleb.“* Zdejší soud má za to, že požadavek korektnosti a neutrality byl odpůrcem respektován v plném rozsahu. Z obsahu Karlovarských radničních listů str. 14 – 16, je jasné patrné, že prostor, jenž byl poskytnut oběma konkurujícím názorům je vyrovnaný, argumentace navrhovatele č. 2 i odpůrce je věcná, neobsahující osobní či jiné obdobné nečestné formy argumentace, proto nemůže být řeč o porušení neutrality obce. Zcela shodný pohled dopadá i na webové stránky odpůrce, v jejichž rámci byly konkurující myšlenky prezentovány stejným nezávadným způsobem jako v případě tištěného obecního zpravodaje.

Jestliže navrhovatelé upozorňují na skutečnost, že odpůrce nezaslal informaci o konání místního referenda do poštovních schránek oprávněných osob, pak k tomu soud uvádí, že nic takového zákon o místním referendu odpůrci ani neukládá. Podle § 31 odst. 1 ZMR platí, že *„starosta obce zveřejní nejpozději 15 dnů přede dnem konání místního referenda oznámení o době a místě konání místního referenda, a to způsobem v místě obvyklým.“* Postup odpůrce (tj. zveřejnění informace o konání referenda na úřední desce odpůrce, na jeho internetových stránkách a v místním tisku) zákonný požadavek v plném rozsahu splňuje. Občanům se informace dostala do dispozice cestou obvyklého sdělování veřejných informací. Dlužno doplnit, že konání místního referenda nebylo nijak tajnou informací. Jednalo se o velice medializovanou záležitost spojenou již s tím, že k vyhlášení referenda došlo teprve rozhodnutím soudu. Kdo chtěl svůj názor v průběhu referenda vyjádřit, nic mu ve vyjádření názoru nebránilo. Informace o konání referenda, tak o umístění volebních místností se mu dostala včas. Pokud se místnost nacházela jinde, byla k dispozici informace, jak se do ní dostat. Tomu odpovídá i to, že v i v těchto místnostech bylo hlasováno.

C. Požadavek přepočtu hlasů soudem

Požadavku navrhovatele č. 1 na přepočet hlasů, jenž se opírá o pouhý rozdíl v účasti v hlasování v místním referendu a prezidentskou volbou, soud nemůže vyhovět. Je totiž třeba brát zřetel na závěry Ústavního soudu vyjádřené v již shora citovaném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 73/04 ze dne 26. 1. 2005, v němž Ústavní soud uvážil, že *„lid je zdrojem veškeré státní moci a mimo jiné se v této roli podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb. Tomu odpovídá i zákonná úprava volebního soudnictví a ověřování voleb. Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá. (...) rozhodnutí voličů jako suveréna může soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak.“* Navrhovatel č. 1 soudu nepředestřel žádnou skutkovou verzi reality, která by mohla stát předmětem následného dokazování a byla s to v konkrétní rovině jakkoliv narušit trvání vyvratitelné domněnky o správnosti výsledku hlasování v místním referendu, proto soud požadavek na přepočet hlasů neshledal důvodným.

D. Instrukce pro okrskové komise

Důvodná není ani námitka navrhovatele č. 2 spočívající na tvrzení, že někteří členové okrskových komisí pro prezidentskou volbu byli instruováni tak, že nesmí voliče o místním referendu jakkoliv informovat. Daná námitka je s ohledem na obsah spisového materiálu čistě spekulativního charakteru, když zejména z odškrtačovacího seznamu, jenž obsahuje soubor informací pro členy okrskových volebních komisí pro volbu prezidenta republiky, je naopak jednoznačně patrné, že právě odpověď na otázku týkající se o konání místního referenda je výslovně uvedena jako jediná přípustná informace, kterou mohou členové komise poskytovat voličům (viz čl. 10 materiálu). Žádné náznaky snahy odpůrce zatajovat konání referenda ostatně nevyplývá ani ze způsobu, jímž se zhostil splnění informační povinnosti o referendu (k tomu viz výše). Výsledek členky jedné z okrskových volebních komisí je v této situaci nadbytečný, neboť výpověď svědkyně není s to prokázat existenci systematické činnosti odpůrce směřující ke zmatení oprávněných osob, s níž operuje v návrhu navrhovatel č. 2.

E. Motivace navrhovatele č. 1 k podání návrhu

V úvodu návrhu navrhovatel č. 1 provedl rozsáhlý rozbor historického vývoje Karlových Varů včetně vymezení své osobní motivace k podání návrhu. Jelikož daná polemika nepředstavuje námitky nezákonnosti proběhlého místního referenda (ve smyslu skutkových výtek ve spojení s odkazem na porušení zákonných ustanovení), soud se jimi nemohl věcně zabývat a shledat je důvodnými.

VI.

Rozhodnutí soudu

V řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti hlasování se neprokázalo, že by odpůrce jakkoliv bránil řádnému průběhu hlasování v místním referendu či že by pochybil při jeho organizaci, nebylo prokázáno ani to, že by ze strany odpůrce byl veden protiprávní způsob kampaně v referendu. Neprokázalo se tudíž, že by došlo k takovému porušení ustanovení zákona o místním referendu, které mohlo ovlivnit jeho výsledek. Jelikož návrh na vyslovení neplatnosti hlasování v místním referendu nebyl v mezích důvodů uvedených v návrhových bodech shledán důvodným, soud jej podle § 91a odst. 3 věty první s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 7 s.ř.s. *per analogiam* usnesením zamítl.

VII.

Odůvodnění neprovedení důkazů

Soud neprovedl žádný z dalších účastníky navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo třeba k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti návrhu.

VIII.
Náklady řízení

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 93 odst. 4 s.ř.s., dle kterého na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

P o u č e n í : Toto usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 věta druhá s.ř.s.).

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení usnesení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 21. února 2018

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: L. K.